ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXXIV. ČÍSLO 11 NOVEMBER 2026

Statočná žena, požehnaný muž

Duchovné obnovy - Farská rada - Patrocínium na Zapotôčkoch
Charita ďakovala - Misijná nedeľa - Požehnanie - Kráľovský erb

Oslava patrocínia farského kostola na Zapotôčkoch, 1. októbra 2026

Dva piliere kresťanského života

Vstupujeme do obdobia, keď sa viac než kedykoľvek predtým zamýšľame nad hodnotami, ktoré držia našu spoločnosť a rodiny pokope. V dnešnom svete, ktorý často mení význam slov a hľadá identitu na nesprávnych miestach, nám Sväté písmo ponúka pevný a nemenný kompas.

V tomto čísle nášho časopisu sa chceme spoločne pozrieť na dva piliere kresťanského života, ktoré Boh stvoril, aby sa navzájom dopĺňali: statočnú ženu a požehnaného muža.

Kto je to statočná žena? Kniha prísloví nám ju nevykresľuje ako bezchybnú hrdinku z románov, ale ako ženu hlbokej viery, ktorej srdce bije pre jej rodinu a blížnych. *„Statočná žena... jej cena je nad perly,“* hovorí Písmo. Jej statočnosť nespočíva v hlučnosti či vonkajšej sile, ale v tichej vytrvalosti, múdrosti a vnútornej kráse, ktorá pramení z bázne pred Hospodinom. Je to žena, ktorá dokáže prinášať svetlo a nádej aj do tých najťažších dní.

A kto je požehnaný muž? Je to muž, ktorý kráča v bázni pred Pánom a nachádza záľubu v jeho prikázaniach. Požehnaný muž nie je ten, ktorý hromadí svetský úspech, ale ten, ktorého rodina prekvitá pod jeho ochrannými krídlami. Je hlavou rodiny, no nie preto, aby vládol, ale aby slúžil, miloval a prinášal obetu – presne tak, ako Kristus miloval Cirkev. Jeho požehnanie sa prejavuje v pokoji, ktorý šíri okolo seba, a v pevnosti charakteru, o ktorý sa môžu jeho blízki kedykoľvek oprieť.

Keď sa spoja tieto dve sily – statočnosť ženy a požehnanie muža – vzniká priestor, kde prebýva sám Boh. Nie sú to ideály z nedosiahnuteľných výšin. Sú to živé vzory pre každého jedného z nás, či už žijeme v manželstve, v zasvätenom živote, alebo kráčame svetom sami.

Pozývame vás v tomto čísle začítať sa do príbehov a úvah, ktoré nám pripomenú, aké dôležité je budovať našu identitu v Kristovi. Nech sú pre nás tieto stránky povzbudením, aby sme rástli v statočnosti a otvárali svoje srdcia Božiemu požehnaniu.

Šimon Chrzaser, SchP

Jubilejná chata Spoločenstva Piar

Ako Spoločenstvo Piar sa každoročne stretávame na jesennej chate. Tohtoročná chata, ktorá sa konala od 11. do 13. septembra, však bola pre nás výnimočná, pretože v školskom roku 2026/2027 oslavujeme 20. výročie nášho vzniku.

Pred 20 rokmi sa začalo stretávať niekoľko študentov piaristickej školy, aby sa medzi sebou delili o svoju vieru. Po čase z tejto malej skupinky vyrástla komunita, ktorá má dnes viac ako 200 členov a jej súčasťou sú aj mnohé rodiny a deti.
Veková rôznorodosť bola prítomná aj na našej chate - niektoré deti počas programu sedeli na kolenách svojich rodičov, iné sa hrali v detskom kútiku, mladí slúžili chystaním občerstvenia či obsluhou techniky (a mnohými inými spôsobmi) a starší zas svojou múdrosťou počas workshopov a prednášok. Aj toto robilo tohtoročnú chatu ešte o čosi špeciálnejšou - rodinná atmosféra, vďaka ktorej nezáležalo, koľko má človek rokov alebo skúseností. Spoločne sme sa zúčastnili na hodnotných workshopoch, spoločne sme stolovali v jedálni, spoločne sme hrali pingpong alebo sa stretávali v rade pri kávovare. A samozrejme, aj to najdôležitejšie - spoločne sme chválili nášho nebeského Otca a modlili sme sa ako jedna komunita, jedna rodina, jeden hlas.
Program bol teda bohatý nielen duchovne a formačne, ale aj vzťahovo. Tri dni našej chaty sme si navyše užili v krásnom prostredí Domu prijatia pre rodiny – Rodinkovo v Beluši, čo iba podčiarkovalo celú atmosféru. Odchádzali sme oddýchnutí, ale aj plní vďačnosti z toho, aký veľký dar nám Pán Boh dáva v podobe nášho spoločenstva.

Text: Lenka Bobáľová
Foto: archív piaristov

Ružencové bratstvo malo duchovnú obnovu

V sobotu 19. septembra sa vo farskom Kostole sv. Bartolomeja uskutočnila duchovná obnova ružencového bratstva. Viedol ju brat dominikán p. Sebastián Moric, OP z kláštora vo Zvolene. Téma obnovy znela: „Urobte všetko, čo vám povie.“ (Jn 2, 5)

Program tohtoročnej duchovnej obnovy sa líšil od programu duchovných obnôv v predchádzajúcich rokoch. Bratia dominikáni uplatnili vlastnú štruktúru programu, ktorý sa začal o 9:00 h. modlitbou jednej časti posvätného ruženca, po ktorej nasledovala svätá omša. Po svätej omši pokračoval príhovor exercitátora na tému duchovnej obnovy, po ktorom sa uskutočnila beseda. Následne sa mnohí z prítomných presunuli do farského centra, kde mali agapé.

Evanjeliovým úryvkom na svätej omši bolo podobenstvo o rozsievačovi. Na základe tohto úryvku prítomným brat Moric ozrejmil tri situácie, ktoré nám často bránia približovať sa k Bohu a vlastne tým docieliť aj skutočné šťastie. Prvou je povrchnosť života, keď radšej žijeme v klame, než by sme mali prijímať Božie slovo a žiť v pravde. Druhú situáciu vytvára naše tvrdé srdce, či už v dôsledku našej pýchy, keď chceme mať všetko podľa seba, alebo v dôsledku našich životných zranení a sklamaní. Tvrdé srdce nenecháva priestor pre pôsobenie Svätého Ducha, ktorý ho dokáže zjemniť. Treťou situáciou je prílišné sústredenie sa na starosti a povinnosti v bežnom živote. Často kvôli nim zabúdame na Boha a na to, že sa na neho môžeme úplne spoľahnúť.

V príhovore po sv. omši páter Moric prítomným pripomenul, že podstatou identity veriaceho človeka je to, že sme Božími deťmi, a naším hlavným životným cieľom má byť stávať sa dokonalými v láske. Zdôraznil pri tom viacero okolností, ktoré nám v tom zvyknú brániť: život v sebectve či dokonca pre samého seba (a nie v láske), riadenie sa nespoľahlivými citmi (a nie pomocou rozumového uváženia a rozhodnutia vôle) a tiež to, že sa niekedy nechávame zvádzať ilúziami a ľahkými riešeniami (namiesto toho, aby sme sa na okolnosti pozerali očami Krista a snažili sa držať pravdy).

Na tohtoročnej obnove účasť opäť výrazne prekročila očakávania, za čo zúčastneným veľmi pekne ďakujeme. Zároveň nás to viedlo k záveru, že kratší program duchovných obnôv zachovávame aj do budúcnosti. Osobitne ďakujeme pátrovi Sebastiánovi Moricovi za to, že nás navštívil a povzbudil svojimi príhovormi. Na záver ešte pripomíname, že ružencové bratstvo rado prijme aj nových členov, ktorí sa môžu denne pomodliť desiatok ruženca a raz za mesiac prísť na stretnutie bratstva.

Text a foto: Mária Suríková

Približne 30 000 ľudí pochodovalo za život

V rannom rýchliku z Prievidze do Bratislavy sme sa v nedeľu 20. septembra stretli niekoľkí členovia našej farnosti, aby sme išli podporiť právo každého človeka na život. Síce nie veľká skupinka, ale s odhodlaním a očakávaním sme vystúpili na stanici Nové Mesto a električkou sme zamierili do centra Bratislavy.

Od Národného divadla sme prešli pešo po Korze a obdivovali sme Staré mesto. A zanedlho sme už stáli pred Kostolom sv. Štefana Uhorského (kapucíni), kde mala mať naša diecéza o 11:00 svätú omšu. Času bolo ešte dosť, tak sme zamierili do kaviarne oproti a posedeli v príjemnom rozhovore. Pred svätou omšou sadáme do lavice, a tu pred nami známe tváre! Sestrička Veronika a naši mladí z farnosti! To bola radosť!

Svätú omšu celebroval generálny vikár Mons. Branislav Koppal. V kázni vyzdvihol nezištné sebaobetovanie ženy za svoje deti. Po svätej omši kroky všetkých smerovali na Námestie slobody. Na námestí už bolo veselo, a keďže my sme tam boli medzi prvými, našli sme si aj voľnú lavičku neďaleko fontány. Slniečko pripekalo, mnoho detí sa čľapkalo vo fontáne, postupne pribúdali ďalšie rodinky. Mladí dobrovoľníci nás zásobovali letáčikmi a plagátmi. Postupne sa na pódiu striedali hudobníci a rečníci.

Poobede po hlavnom programe sa začal pochod ulicami Bratislavy. To bola nádhera! Toľko mladých, rodinky s deťmi, ale aj mnohí starší sme kráčali spoločne s kňazmi a biskupmi. Taká radosť a veselosť, jednoducho oslava života, milé skandovanie... A po nejakom čase sme sa vracali späť na Námestie slobody, ktoré sa znovu zaplnilo. Vládla tu neuveriteľná atmosféra, všetci boli veselí, šťastní, nikomu sa po ukončení pochodu nechcelo odísť. Ešte aj počasie bolo rozprávkové. Naozaj to bol nezabudnuteľný zážitok.

Verím tomu, že všetci účastníci sa domov vracali spokojní. Približne 30 000 ľudí sa stretlo, aby podporilo ochranu života každého človeka – od počatia až po prirodzenú smrť. Ďakujeme všetkým, ktorí prišli do Bratislavy, a tak ukázali, že im záleží na budúcnosti našich detí a celej spoločnosti.

Text a foto (1): Elena Cagáňová
Foto (2): www.pochodzazivot.sk

Zo zasadnutia farskej rady

Členovia farskej rady sa v pondelok 21. septembra stretli na fare, aby vyhodnotili ďalší štvrťrok vo farnosti a premysleli si záležitosti týkajúce sa toho nasledujúceho.

Život farnosti

Prievidzská mariánska púť prebehla aj tento rok podľa už osvedčeného scenára. Jediný návrh zlepšenia do budúcnosti sa týkal predaja občerstvenia počas koncertu sobotného hudobného hosťa, ktoré by podľa niektorých členov farskej rady mohlo byť ľuďmi vítané.

Pán farár Jozef Repko otvoril otázku týkajúcu sa farského dňa – čas v nedeľu poobede počas pútnického víkendu sa už po druhý rok ukázal ako neefektívny. Či už kvôli extrémne horúcemu počasiu, alebo iným záležitostiam naň prišlo len minimum farníkov. Pán farár navrhol presunúť niektoré z aktivít farského dňa radšej na sviatok patróna farnosti sv. Bartolomeja, keďže agapé na farskom dvore sa koná až v podvečerných hodinách a aj v prípade dažďa je sa kam schovať.

Sviatok Všetkých svätých bude tento rok v nedeľu. O 14:00 sa pri kríži na cintoríne bude konať tradičná pobožnosť. Spomenieme si počas nej na všetkých verných zosnulých.

Po minuloročných misiách sa v našich farnostiach chystajú tzv. „postmisie“. Duchovná obnova, ktorá bude na misie nadväzovať, sa pravdepodobne zrealizuje niekedy na jar.

Praktické záležitosti

Po odchode nájomníka z tržnice sa hľadá nové využitie tohto priestoru. Odchádza takisto jeden nájomca z budovy na Hviezdoslavovej ulici. Vytvorená už bola cenová ponuka na opravu tejto budovy. Na hradný múr sa farnosti podarilo získať dotáciu od štátu, ktorá bude použitá na statický a hydrologický výskum.

Šéfredaktor farského časopisu Bartolomej Alojz Vlčko informoval členov farskej rady o tom, že po zatvorení tlačiarne Patria v Prievidzi bola redakcia nútená hľadať novú tlačiareň. Momentálne sa časopis tlačí v Alfa printe v Martine. Pán Vladimír Pavlíček zas pripomenul, že je potrebné nájsť zaňho náhradu do správnej rady charity. Riešila sa tiež otázka získania vianočných stromčekov do kostolov.

Text a foto: Petra Humajová

Charita sú predovšetkým ľudia

Pri príležitosti sviatku svätého Vincenta de Paul, patróna charitatívnych organizácií, sa 26. septembra 2026 stretli v priestoroch Charity – domu sv. Vincenta v Prievidzi zamestnanci, dobrovoľníci, podporovatelia a priatelia Charity. Popoludnie sa nieslo v znamení vďačnosti, priateľských rozhovorov a radosti zo vzájomného stretnutia.

Riaditeľka charity Viera Mrázová vo svojom príhovore pripomenula slová svätého Vincenta de Paul: „Láska je vynaliezavá až donekonečna.“ Práve táto myšlienka vystihuje každodenné poslanie Charity – hľadať spôsoby, ako pomáhať ľuďom, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii. Pomoc má totiž mnoho podôb. Môže ňou byť teplé jedlo, čisté oblečenie, možnosť osobnej hygieny či bezpečné miesto na prenocovanie. Rovnako dôležitý je však aj obyčajný ľudský rozhovor, vypočutie, úsmev, trpezlivosť a ochota dať človeku druhú šancu.

Riaditeľka sa poďakovala všetkým, ktorí Charitu podporujú finančne, darujú potraviny, oblečenie a ďalšie potrebné veci, venujú svoj čas dobrovoľníckej práci alebo šíria dobré meno organizácie. Osobitné poďakovanie patrilo aj zamestnancom, ktorí sa každý deň stretávajú s náročnými životnými príbehmi ľudí a snažia sa im pomáhať s rešpektom a ľudskosťou. „Možno sa niekedy zdá, že jeden príspevok, taška potravín, niekoľko hodín dobrovoľníckej práce alebo obyčajná otázka ‚Môžem nejako pomôcť?‘ sú malé veci. Pre nás malé nie sú. Z mnohých malých vecí vzniká veľká pomoc,“ zaznelo v príhovore. Charita totiž nie je iba budova, priestory, jedlo ani poskytované služby. Charita sú predovšetkým ľudia – tí, ktorí pomoc potrebujú, aj tí, ktorí sú ochotní podať pomocnú ruku.

Stretnutie pokračovalo v neformálnej atmosfére pri občerstvení, rozhovoroch a spoločnom posedení. Bol to čas, keď ľudia mohli stráviť čas spolu aj inak než pri každodenných povinnostiach, lepšie sa spoznať a uvedomiť si, že za každou formou pomoci stojí konkrétny človek, jeho čas, ochota a otvorené srdce.

Všetkým, ktorí stoja pri Charite – dome sv. Vincenta, patrí úprimné poďakovanie. Vďaka ich podpore môže Charita pokračovať vo svojom poslaní a prinášať pomoc, dôstojnosť a nádej ľuďom, ktorí to potrebujú.

Ďakujeme, že ste súčasťou nášho príbehu.

Charita – dom sv. Vincenta, n. o., Prievidza

Zapotôčky si pripomenuli svoju patrónku

Vo štvrtok 1. októbra sme v Kostole sv. Terézie od Dieťaťa Ježiša a Svätej Tváre (z Lisieux) oslávili patrocínium farského kostola na Zapotôčkoch. Každý kostol má totiž svojho patróna, svätca či sväticu, ktorému je zasvätený. A keď slávi svoj sviatok tento svätý, kostol, ktorý je v jeho ochrane, slávi patrocínium.

Sv. omšu v tento deň slúžil na Zapotôčkoch generálny vikár Mons. Branislav Koppal, ktorý vo svojom príhovore poukázal na prívlastky sv. Terezky od Dieťaťa Ježiša a Svätej Tváre.
Od Dieťaťa Ježiša vyjadruje jej malú cestu duchovného detstva. Terézia sa pred Bohom cítila ako malé dieťa, ktoré sa úplne spolieha na lásku a milosrdenstvo svojho Otca. Učila sa dôverovať mu s jednoduchosťou a odovzdanosťou.
Od Svätej Tváre odkazuje na tajomstvo Ježišovho utrpenia a jeho ponníženej tváre. Terézia mala hlbokú úctu k Svätej Tvári a túžila sa podobať na trpiaceho Krista, pričom chcela svojou láskou a obetami ticho vnímať a utešovať jeho bolesť.
Na sv. omši sa zúčastnili aj niektorí kňazi dekanátu Prievidza a tiež tí, ktorí tu pôsobili ako kapláni alebo diakoni. Veriacich naplnila radosťou a vďakou za to, čo mohli v tejto farnosti zažiť.

Text: Libor Straka, dekan
Foto: Mária Melicherčíková

Ako žiť a nielen prežívať: Zastaviť sa, nadýchnuť sa a rásť

V kolotoči každodenných povinností sa často stáva, že život len „odzvoníme“ od jedného dňa k druhému. Víkend 2. až 3. októbra 2026 sa však v Piaristickej spojenej škole F. Hanáka niesol v celkom inom duchu. Duchovná obnova určená rodičom detí zo školy aj všetkým ďalším záujemcom niesla názov *Ako žiť a nielen prežívať*. Viac ako 50 účastníkom ponúkla priestor na zastavenie sa, prehĺbenie vzťahu s Bohom a objavenie chýbajúcej ingrediencie pre skutočne naplnený život.

Počas dvoch dní plných modlitby, zamyslenia a vzájomného spoločenstva mali účastníci jedinečnú príležitosť investovať do svojho vzťahu s Bohom a pozrieť sa na svoje životy s novou perspektívou. Program pozostával z prednášok, ktoré sa týkali najmä vzťahov – prijatia seba, prijatia druhých, prijatia okolností a napokon prijatia Boha. Doplnili ich spoločné adorácie pred Sviatosťou oltárnou, workshopy i čas na zdieľanie.
Počas obnovy sa účastníci zamýšľali nad zaujímavým obrazom, keď hľadali správnu chuť pomyselnej duchovnej polievky a tú správnu ingredienciu, s ktorou by bol život plný Božej prítomnosti. Duchovná obnova zanechala v zúčastnených hlbokú stopu. Bola vzácnym časom milostí, keď bolo možné zhodiť zo seba ťarchu všedných dní, nadýchnuť sa čistého vzduchu viery a odchádzať domov s pevným odhodlaním žiť s novou chuťou a nádejou.
(foto str.35)

Alojz Vlčko

Stretnutie gréckokatolíkov a ich priateľov: Požehnaný čas

Veľká vďaka patrí všetkým vám, ktorí ste neodolali pozvaniu a prišli ste na našu spoločnú farskú opekačku v nedeľu 4. októbra 2026. Približne od 13:00 sme sa začali schádzať v záhrade rímskokatolíckej farnosti Nedožery-Brezany. Nakoniec sa nás zišlo asi 40. Prítomní tu boli nielen naši farníci a ich deti, ale aj naši priatelia.

Ďakujeme obsluhe kamenného aj moderného grilu a všetkým, ktorí priniesli nejaké domáce dobroty (bolo ich dosť). Poriadne sme sa najedli. Hrali sme futbal (chlapci verzus chlapi) a na záver všetkých veľmi zaujala hra mölkky, ktorá pochádza z Fínska. Valčekom sa počas nej zhadzuje 12 očíslovaných kolíkov.

Špeciálnym hosťom opekačky bol otec Andrej Škoviera s manželkou Terezkou a ich deťmi, ktorý čerstvo pôsobí v trenčianskej gréckokatolíckej farnosti a je zároveň protopresbyterom (dekanom) aj pre našu farnosť.

Prežili sme naozaj požehnaný čas, ktorý potvrdzuje pravdivosť 133. žalmu: „Aké je dobré a milé, keď bratia žijú pospolu. Je to sťa vzácny olej na hlave, čo steká na bradu, na Áronovu bradu, čo steká na okraj jeho rúcha. Sťa rosa na Hermone, čo padá na vrchy sionské. Tam Pán udeľuje požehnanie a život naveky.“

Text a foto: Jozef Durkot,
gréckokatolícky kňaz

Príhovory za všetkých

Raz jeden latinský biskup po koncelebrácii východnej liturgie povedal: „No a teraz sme sa naozaj pomodlili za všetkých, nikoho sme nevynechali.“ Pokračujeme teda v pohľade na to, za koho všetkého sa Cirkev ústami kňaza modlí pri premenenom Baránkovi, ktorý je teraz prítomný na oltári.

Po premenení kňaz spomína zosnulých a potom Kráľovnú, ktorú celý chrám velebí spevom hymnu: *„Dôstojné je velebiť teba, Bohorodička…“*.

Tí najbližší Kristovi

Potom prichádza spomínanie na tých, ktorých Cirkev vidí najbližšie ku Kristovi. Kňaz potichu hovorí: *„Za svätého proroka, predchodcu a Krstiteľa Jána, svätých, slávnych a všechválnych apoštolov, svätého (meno), ktorého pamiatku slávime, i za všetkých tvojich svätých.“* Všetci tí, ktorí nás predišli a hľadia do tváre Boha, ale neopúšťajú nás vo svojich príhovoroch. *„Na ich príhovor, navštív nás, Bože“, dodáva kňaz potichu. A pokračuje: „A rozpomeň sa na všetkých, čo zosnuli v nádeji na vzkriesenie a večný život.“*

Úmysel za zosnulých

Keď sme popisovali prípravu baránka v proskomídii, hovorili sme aj, že kňaz špeciálne vyberá častice chleba na úmysel, ktorý má, a to buď za žijúcich, alebo za zosnulých. A teraz v tejto časti liturgie, keď sa Kristus sprítomnil na oltári, kňaz znova spomína mená, na úmysel ktorých slúži liturgiu. Akoby v mene Cirkvi, ktorá je matkou všetkých veriacich, sa prihovára za jej zosnulé deti. Spomenie meno/mená a dodáva: *„Daruj im pokoj tam, kde žiari svetlo tvojej tváre.“* To všetko kňaz hovorí potichu nad premeneným Telom a Krvou.

Začína spomínať živých

V tichosti pokračuje spomínaním živých: *„Prosme ťa, pamätaj aj na všetkých pravoverných biskupov, ktorí správne ohlasujú slovo tvojej pravdy, na všetkých kňazov, diakonov v Kristovi a na celé duchovenstvo.“* Ale to ešte nie sú všetci, za ktorých sa cirkev má modliť, a teda kňaz pokračuje: *„Prinášame ti túto duchovnú službu aj za celý svet, za svätú všeobecnú a apoštolskú cirkev, za tých, čo zachovávajú čistotu a zotrvávajú v počestnom živote a za tých, čo nás spravujú a ochraňujú. Daj im vládnuť v mieri, aby sme aj my pod ich ochranou žili v pokoji a svornosti, zbožne a statočne.“*

Je nádherné, že Cirkev sa vo východnej liturgii pred Kráľom kráľov prihovára za všetkých. Ale príhovory za ľudí sa ešte neskončili, budeme v nich pokračovať aj v ďalšom čísle.

Text: Jozef Durkot, gréckokatolícky kňaz
Foto: Mária Melicherčíková

Farské charity – cesta solidarity

Dňa 13. októbra 2026 sa v priestoroch Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre uskutočnila celoslovenská odborná konferencia Farské charity – cesta solidarity, ktorú zorganizovala Slovenská katolícka charita v spolupráci s Diecéznou charitou v Nitre. Na stretnutí sa zišlo viac ako 80 účastníkov z celého Slovenska.

Konferencia bola venovaná poslaniu farských charít, ich rozvoju a významu charitatívnej služby v živote Cirkvi. Prednášky a spoločné diskusie priniesli podnety, ako ešte účinnejšie pomáhať ľuďom v núdzi a približovať Cirkev aj tým, ktorí ju bežne nenavštevujú.
Za Banskobystrickú diecézu sa ako jediná zástupkyňa na konferencii zúčastnila Viera Mrázová, riaditeľka prievidzskej Charity – domu sv. Vincenta. Zo stretnutia si odniesla nové poznatky, inšpirácie a povzbudenie do ďalšej práce.
Charita totiž nie je iba pomocou v materiálnej núdzi. Je predovšetkým prejavom solidarity, ľudskosti a blízkosti človeku, ktorý sa ocitol v ťažkej životnej situácii.

Charita – dom sv. Vincenta, n. o., Prievidza

Zomrel kňaz Ľubor Schlossár, rodák z Prievidze

Vo veku 61 rokov zomrel 18. októbra 2026 kňaz Ľubor Kamil Schlossár, ktorý pochádzal z Prievidze a pôsobil v Hradeckej diecéze v Českej republike. Pochovaný bol 23. októbra 2026 v Opatove na miestnom cintoríne.

Ľubor Kamil Schlossár sa narodil 13. augusta 1965 v Bojniciach. Po absolvovaní gymnázia v Prievidzi vyštudoval strojnícku fakultu SVŠT v Bratislave a následne teológiu v kňazskom seminári v Spišskej Kapitule. Za kňaza bol vysvätený 15. júna 1995 v Marianke pri Bratislave. Ďalšie štúdiá absolvoval na Aloisiane v Bratislave a vo Viedni. Ako kňaz pôsobil v Marianke a v Zlatých Moravciach.
V roku 2000 bol inkardinovaný do Hradeckej diecézy, kde sa stal administrátorom farnosti Rokytnice v Orlických horách. Od roku 2001 pôsobil ako predstavený komunity Gratia v Českej republike. V roku 2002 bol menovaný za administrátora farnosti v Novom Bydžove, kde v roku 2008 prevzal úrad dekana. V rokoch 2019 až 2020 pôsobil ako farár v Dolnej Čermnej.
Od roku 2021 bol farárom v Opatove a vypomáhal aj v Koclířove. Až do svojho ochorenia slúžil veriacim ako obetavý kňaz, vynikajúci spovedník a láskavý duchovný otec. Dlhú a ťažkú chorobu znášal statočne a trpezlivo. Zomrel zaopatrený v starostlivosti sestier komunity Gratia v Skuhrove pri Českej Třebovej.

(Spracované podľa TK KBS)

Na Misijnú nedeľu sme podporili Burundi

Burundi patrí medzi najchudobnejšie krajiny sveta. Väčšina ľudí žije iba z toho, čo si dopestuje na malých políčkach bez strojov a ťažných zvierat.

Krajina ukrytá v strede Afriky si váži mier. Desaťročia trvajúce etnické napätie a občianska vojna priniesli státisíce obetí. V časoch najväčšej hrôzy boli ľudia zaživa upaľovaní na uliciach. Mnohí utiekli a už sa viac nemali kam vrátiť. Teraz sa všetci navzájom rešpektujú, sú k sebe milí a pomáhajú si. Kostoly sú v nedeľu plné, všetci slávia deň Pána. Napriek prežitým hrôzam si ľudia zachovali hlbokú vieru. A hoci 80 percent všetkých obyvateľov žije v chudobe, sú verní a oddaní Cirkvi.

Činnosť Katolíckej cirkvi v Burundi

Keďže zdravotníctvo je na nízkej úrovni, často sa stáva, že mama umrie pri pôrode. V sirotinci Božieho milosrdenstva Domov anjelov v Mive sa rehoľné sestry starajú o deti do 4 rokov.

V Centre svätého Kitiza sa sestry starajú o 241 detí, z ktorých 178 je telesne znevýhodnených. Deti so zdravotným postihnutím majú v Burundi ťažký osud, rodina ich skrýva zavreté doma, akoby to bolo prekliatie. Keď sa takéto deti dostanú do centra, úplne ožijú.

Sestry tiež prijímajú siroty a deti z veľmi chudobných alebo problematických rodín. V centre vytvárajú jedno veľké priateľské spoločenstvo. Neďaleko centra je škola, kde sa deti vzdelávajú.

Katolícka cirkev je v Burundi významným hlasom v spoločnosti. Školy, zdravotnícke a sociálne projekty, ako aj angažovanie sa za pokoj a zmierenie sú konkrétnym spôsobom, ako môže prispievať k obnove krajiny. Aj my sme svojím darom prispeli k zlepšeniu života ľudí v Burundi.

Projekty pre chudobných ľudí v Burundi sme počas Misijnej nedele podporili sumou 2 676,20 €.

Nech Pán odmení vašu dobrotu!

Srdečne ďakujeme tiež všetkým dobrodincom za milodary v sakristii a misijnej pokladničke pre ľudí postihnutých hrozivými záplavami v Nepále. Vďaka vám sme mohli prispieť sumou 500 €.

Elena Cagáňová, členka Klubu priateľov misií
Foto: www.acnslovensko.sk

„Každý dar, aj ten najmenší, sa stáva významným aktom misijnej jednoty. Preto ešte raz vyjadrujem svoju úprimnú vďaku za všetko, čo robíte, aby ste pomohli pomáhať misionárom vo všetkých častiach sveta.“

(Z Posolstva Svätého Otca Leva XIV. na 100. svetový deň misií.)

Novinky z piaristickej školy

Kurz pre učiteľov na slnečnej Sicílii
Ako urobiť vyučovanie tvorivejším, motivovať žiakov a prebudiť v nich chuť objavovať nové veci? Aj tieto otázky sprevádzali pani učiteľku Barboru Šušolovú počas vzdelávacieho kurzu Teach with a Twist: Motivate your Students with Creative Teaching Strategies, ktorého sa zúčastnila v auguste 2026 v sicílskom meste Trapani v rámci programu Erasmus+.

Na Orave dobre
Literárna exkurzia na Orave priniesla študentom sexty a 2.G trošku z každého rožku. Učili sa pracovať s GPS, dozvedeli sa, prečo by sa Váh mohol volať „Orava“ a prečo sa volá „Váh“; vidiac Františkovu hutu vnímali, ako vyzerali továrne na Orave v 18. storočí; no predovšetkým pobudli v Jasenovej v rodnom dome Martina Kukučína a v skanzene v Zuberci.

Milión detí sa modlí ruženec
V piatok 2. októbra počas tretej vyučovacej hodiny sa žiaci piaristickej školy modlili spolu v kostole ruženec. Toto podujatie bolo súčasťou celosvetového projektu „Milión detí sa modlí ruženec“. Vďaka patrí pani učiteľke Beatke Zemančíkovej a celej 9. A za ich ochotu pomôcť pri tejto modlitbovej akcii, ktorú páter Šimon zakončil eucharistickým požehnaním.

Piaristi na turistike
V sobotu 3. októbra sa desiatka „statočných“ piaristov vydala na prechádzku zo Solky po náučnom chodníku, ktorý vedie cez časť Jantárovej cesty, banské dielo Jana a objavené pozostatky baziliky Panny Márie až na samotný vrchol Vyšehradu. Na tento výstup nadviazali v sobotu 10. októbra 2026 - tentokrát ich kroky smerovali na vrch Žarnov v pohorí Vtáčnik. Výborná atmosféra tohto podujatia povzbudila zúčastnených naplánovať ďalší zaujímavý výstup, tentokrát do pohoria Tríbeč.

Milión detí sa modlí ruženec

Piaristi na turistike

Gulliverove cesty
V pondelok 5. októbra sa triedy septima a 3.G vybrali do Bratislavy na divadelné predstavenie Gulliverove cesty v anglickom jazyku. Presvedčili sa, že jazyk sa dá učiť aj mimo školských lavíc – so smiechom, zážitkami a príbehom na javisku. Divadlo sa im páčilo, deň si všetci užili naplno. Angličtina, divadlo, zážitok a výborná atmosféra – presne takto môže vyzerať škola života!

Gulliverove cesty

Futsalový turnaj
Prehra vo finále zabolí, no strieborná medaila je úspech. Chlapci v zložení Gatial, Kiaba, Revický, Ugróczy, Halaška, Zaťko, Lacko, Leitman, Rafaj, Farkaš, Kielar odviedli dobrú prácu a zaslúžia si pochvalu. Vo finálovom zápase proti futbalovej škole vyhrávali ešte pár minút pred koncom o 2 góly. No vzápätí inkasovali 4-krát a zápas prehrali 2:4. K striebornej medaile im gratulujeme!

Futsalový turnaj

Prvácke papučky pre hospic Sv. Lujza
Prváci majú v triede papučky. Budú im pripomínať, že treba pomáhať. Dokázali, že to vedia. Učia sa, že pomáhať iným je súčasťou kultúry piaristickej školy. Tento rok sa nám na našej škole počas „Papučového dňa“ kúpou papučiek podarilo vyzbierať až 570 €. Celá suma poputovala priamo na podporu mobilného hospicu Sv. Lujza.

Ako sa majú škôlkari?
Pri spoznávaní našej školy škôlkari navštívili pána riaditeľa aj piaristický kostol, prišiel k nim páter Šimon. Prešli si tému dopravy a začali sa venovať jesenným aktivitám. Zbierali prírodniny, tvorili z nich, tancovali a cvičili so šatkami a výtvarne pracovali s hudbou. Lienky stihli upiecť aj farebné linecké koláčiky. Včielky si zahrali divadlo o repke.

Prvácke papučky pre hospic Sv. Lujza

Pripravila: Elena Blašková
Foto: archív piaristickej školy

Statočnosť skrytá vo viere

Keď som prišla k pani Emilke, privítala ma pri dverách s ružencom v ruke, zatiaľ čo z izby bolo počuť modlitbu Božieho milosrdenstva cez televíziu Lux. „Ešte sa domodlím, už sa končí," pošepla s úsmevom. V tej chvíli som vedela, že táto žena netúži po obdive či pozornosti. Celý jej život sa nesie v tichej odovzdanosti a vernosti Bohu. Tento rozhovor je svedectvom viery, ktorá netlačí do popredia seba, ale oslavuje Božiu dobrotu, dar odpustenia a lásku.

▪ **Pani Emilka, ako si spomínate na svoje detstvo?**

Pochádzam z veľkej rodiny. Môj otecko bol zo siedmich súrodencov a mamka mala šesť súrodencov. Keď som bola malé dievča, žili sme vo veľmi starom, skromnom dome. Dnes už mladí ľudia ani nevedia, čo to znamená, keď sa povie čierna kuchyňa. My sme ju mali. Ja aj môj brat sme sa v nej narodili. Predstavte si miestnosť, ktorá nemala žiadnu dlážku, len udupanú hlinenú zem. V rohu stálo otvorené ohnisko, nad ním viseli kotly a dym voľne stúpal pod strechu. My, deti, sme spávali na takej malej postieľke na kolieskach. Cez deň bola zatlačená pod veľkou posteľou starých rodičov v kuchyni a na noc sa vytiahla do stredu izby. V tom malom priestore nás žilo dokopy deväť dospelých a deti. Spalo sa tam, varilo, jedlo, všetko sa robilo v jednej izbe. Napriek tej biede sme v sebe mali obrovskú rodinnú lásku. Všetci sme držali spolu.

▪ **Chodili ste do školy?**

Pravdaže. Päť rokov na základnú školu v dedine a následne tri roky osemročnú školu - meštianku v Handlovej. Len kvôli chudobe, i keď som sa učila na samé jednotky, nemohla som ísť ďalej študovať. Bolo mi to veľmi ľúto. Mala som veľmi rada matematiku. Do Mariánskej školy som chodila na matematické olympiády. Neskôr, ako dospelá, som vyštudovala päťročnú večernú školu ekonomickú v Prievidzi, ktorá sa vtedy nachádzala v priestoroch dnešnej piaristickej školy.

▪ **Máte nejakú veselú spomienku z detstva?**

Ach, áno. Mali sme kravičky a mamka doma mútila mlieko vo zvonku, kým sa z neho nespravilo maslo. Keď stará mamka nebola doma, mamka nám potajomky s bratom natrela okruh čerstvého chleba tým voňavým maslom – ale len tak trošku. Poslala nás von, aby stará mamka nevidela, lebo tá by nám maslo nedala – šetrila

Vľavo pani Emilka, v strede jej vzdialená sesternica, napravo syn.

ho na zápražku do varenia. Skryli sme sa v záhrade a tam sme ten chlebík chytro zjedli.
A raz sme takto prišli k susedom. Práve mútili mlieko a susedka nakrájala chlieb, natrela ho maslom a naliala cmar. Ja som mala vtedy asi desať rokov. Keď som videla, ako všetci jedia chlieb s toľkým maslom, vyvalila som oči a vravím: „Jéj, a vy si to maslo normálne dávate na chlieb? Moja mama ho dáva na šechtár, keď ide kravu dojiť!“ Celá izba vybuchla do veľkého smiechu. Šechtár bola totiž plechová nádoba s pyštekom a dierovou rúčkou, s ktorou mamka chodila dojiť. Dala si doň teplú vodu a kúštik masla, vemeno krave poumývala a namastila tým maslom, aby sa jej ľahšie dojilo. A ja ako dieťa som si myslela, že maslo slúži hlavne na toto.

▪ **Vydávali ste sa ako 19-ročná, no o rok neskôr ste už boli vdovou. Čo sa stalo?**

Keď som bola v treťom mesiaci tehotenstva, tak mi tragicky zomrel manžel. Mal vtedy len 26 rokov. Pracoval ako šéf prieskumnej skupiny, robili do zeme vrty a prieskum pôdy. Pri práci sa im zalomil taký obrovský železný nástroj, hasák sa to volalo. Štyria či koľkí ho držali. Vyšmykol sa im z rúk a manžela zasiahol.
Z tej hrôzy a šoku som takmer nespala, nejedla, od žiaľu som nemala ani tehotenské bruško. Náš synček sa narodil pol roka po otcovej smrti. Prvých päť rokov sme doma neprespali jedinú noc. Synček mal veľmi nepokojný spánok, plakal, nepospal si v kuse ani päť minút. Môj otecko ho hojdal v kočíku do polnoci a ja od polnoci do rána. Mamka nám nemohla pomôcť, bola po ťažkej operácii. Ja som tie prvé mesiace žila ako v hmle.

▪ **Kde ste nachádzali silu vstať a postarať sa o novonarodené dieťa?**

Jedine v Bohu. Viera bola pre mňa a celú našu rodinu pevnou skalou. Chodievali sme každú nedeľu pešo päť kilometrov do kostola. Cesta viedla cez strmý kopec pod dedinu. Hovorili sme jej kostolnica. Na samotnom vrchu toho kopca stál veľký kríž. Tam sme sa vždy zastavili, pomodlili sme sa a kráčali sme ďalej. Na začiatku dediny stálo staré humno a vedľa neho tiekol čistý potôčik. Tam sme sa za humnom upravili a v potoku sme si poumývali čižmy od blata z poľnej cesty, aby sme do kostola vstúpili čistí a dôstojní. V tej dobe bolo nepredstaviteľné, že by niekto v nedeľu vynechal omšu. Ak niekto neprišiel, hneď sa celá dedina pýtala, čo vážne sa stalo. Kostol bol naším útočiskom.

▪ **Po deviatich rokoch ste spoznali svojho druhého manžela. Ako k tomu došlo?**

Druhý manžel bol vdovec. Zostal sám s dvoma malými deťmi. Jeho syn mal dva roky a dcérka desať. Začali sme sa stretávať. Hneď na začiatku som mu dala jasnú podmienku – ja svoje dieťa nikde nenechám, môj syn pôjde všade so mnou. A tak sme na rande chodili traja. Zosobášili sme sa a ja som tie dve polosiroty okamžite prijala za svoje. Starala som sa o jeho deti s rovnakou láskou ako o vlastného syna. Jeho synčeka som „načierno“, pomimo školy, u jednej starej pani učiteľky pripravovala na prvé sväté prijímanie. Bola to nebezpečná doba, hlboký komunizmus. Manžel robil vedúceho podlahovín v chemických závodoch v Novákoch a ja som pracovala na úrade. Každý rok sme museli chodiť na kádrové previerky do veľkej zasadačky, kde sa nás zakaždým pýtali, či sme sa už „vyrovnali s náboženskou otázkou“. Všetci naokolo podpisovali, že s cirkvou skončili. Ja som však radšej oželela odmeny. Kým ostatné kolegyne dostávali na konci roka stovky korún, mne kádrovník schválil vždy len symbolickú stovku, lebo som odmietla zaprieť Boha. Ale mne to bolo jedno. Povedala som si, že kvôli peniazom vieru nezradím.

▪ **Tak ste prežili deväť rokov v peknom manželstve, dostavali ste dom, no potom prišli Vianoce rok 1983...**

Bola polovica decembra. Tešili sme sa na

Vianoce, pomaly sa začalo piecť vianočné pečivo. V jeden večer mi manžel povedal: „Emilka, strašne som unavený, idem si ľahnúť.“ Mne to nedalo, koláčiky som nechala tak a išla som hore za ním. Už nežil...

▪ **To muselo byť veľmi ťažké...**

Veľa som sa naplakala. Odišla som z toho domu. Tri mesiace po manželovej smrti som pomaly nebola schopná urobiť ani mzdovú uzávierku, ruka sa mi triasla, len som sedela za stolom a plakala. Moje kolegyne vtedy ukázali obrovské srdce. Vedenie, kde som pracovala, mi pomohlo získať tento byt, v ktorom žijem doteraz.

▪ **Prežili ste však ešte aj tretiu ranu...**

Áno. Smrť môjho milovaného mladšieho brata. Zahynul tragicky. Mal 22 rokov.

▪ **Dnes žijete v Prievidzi. Ako vyzerá váš bežný deň?**

Modlitba je môj život. Staroba a choroba mi nedovolia spávať, tak vstávam už o pol piatej ráno. Hneď beriem do ruky ruženec a modlím sa ho. O siedmej ráno zapínam televízor a pozerám svätú omšu, po nej sa hneď modlím opäť ruženec. Sledujem i sv. omše na programe Noe. Tieto české omše som si obľúbila, sú nesmierne dôstojné. Vždy tam krásne spieva nejaký zbor, hrajú na organe a hoci ukazujú len oltár a pár lavíc. Vnímam počas nich úžasný pokoj. O tretej popoludní sa modlím Korunku k Božiemu milosrdenstvu. Som vďačná, že aj vtedy, keď nevládzem ísť do kostola, môžem sledovať sv. omšu.

▪ **Aká je vaša obľúbená modlitba?**

Je to novéna odovzdanosti od pátra Dolinda Ruotola. Modlím sa ešte denne modlitbu chorého a za obrátenie hriešnikov. Viem, že Pán Boh ma počuje a ani jedna modlitba nie je u neho stratená.

▪ **Keby ste mali možnosť postaviť sa pred celý svet a všetci by vás počúvali, čo by ste im chceli zo srdca povedať?**

Povedala by som celému svetu, aby ľudia konečne začali žiť ako jedna veľká rodina. Bez tých strašných zbraní, ktoré len rozsievajú smrť a bolesť, akú som prežila ja. Načo sú nám zbrane? Pozrite sa na svet – všade je hlad, bieda, chudoba, ľudia nemajú čo do úst vložiť a hynú v chatrčiach. A na tie nešťastné zbrane idú miliardy a všetky peniaze sveta.
Sme strašne chudobní. Sme chudobní na lásku. Toto by som im povedala: „Žite v láske, odpúšťajme si a držme spolu, lebo nič iné na tomto svete nemá pred Božou tvárou hodnotu.“

Pani Emilka, ďakujem vám za toto svedectvo. Vyprosujeme vám pevné zdravie a hojnosť Božieho požehnania.

Anna Gálová ml.
Foto: archív pani Emilky

Pani Emilka (vpravo) s kamarátkou

Kto v tvojom okolí je pre teba stelesnením statočnej ženy alebo požehnaného muža?

- **Terezka (46 rokov):** „Mám okolo seba viacero statočných ľudí. Patrí medzi nich aj moja priateľka z Ukrajiny. Už len to, že musela utekať z rodnej zeme pred vojnou, žiť často v neistých podmienkach... A teraz jej zomrela mama. Toto mladé dievča za jedno poobedie dozrelo na matku. Prerušila štúdium, aby sa mohla starať o svoje mladšie sestry. Vždy je veselá, starostlivá a obetavá. Možno nepozná Pána Ježiša. A zároveň ani nevie, ako bytostne ho sprítomňuje.“
- **Helenka (65 rokov):** „Poznám v našej farnosti jedných súrodencov. Do vienka dostali ozaj pevnú vieru. Ich mama pomáhala kde, ako mohla. Keď zostala na vozíku, krásne sa o ňu starali. Syn s ňou chodil každý deň do kostola - pešo, tlačiac vozík riadny kus cesty. Nevynechali žiadnu kňazskú vysviacku, primície. Absolvovali mnohé púte. Spoločne ju s láskou doopatrovali.“
- **Marcela (56 rokov):** „Stelesnením statočnej ženy je moja kolegyňa Katka. Je to hlboko veriaca žena, ktorá dokázala premeniť vlastnú bolesť na čistú lásku k blížnemu. Hoci jej manželstvo stroskotalo, ona s láskou sprevádzala umierajúcu svokru a neskôr aj svoju chorú švagrinú. Vyprosila im aj posledné pomazanie. Katka je pre mňa symbolom neskutočnej obetavosti, akú dnes málokde nájdete.“
- **Ľubka (59 rokov):** „Tou statočnou ženou bola pre mňa moja svokra. Tichá, pokorná, veľmi jednoduchá, láskavá. Volala som ju vždy mama, neskôr babka. Od svojich 54 rokov, keď odišla do dôchodku, mala každé letné prázdniny doma minimálne štyri vnúčatá, aj viac. Varila, piekla, ručne prala, venovala sa všetkým. Nikdy sa nemiešala do manželstiev svojich detí, ja som ju nepočula ani ohovárať. Stala sa vdovou vo svojich 64 rokoch. Ale i tak dokázala byť radostnou. Keď boli deti malé, doniesla nám do obývačky v košíku malé kuriatka alebo mačiatka. V nedeľu pripravila obed na dvanástu hodinu a potom sa už ponáhľala na večeradlo. S ružencom v ruke som ju vídala často. Onkologické ochorenie zvládla v tichosti. Starali sme sa o ňu rok ako o ležiacu a viac nepokoja a nervozity bolo skôr v nás ako v nej. Zomrela v nemocnici, ktorú nemala rada. Ale jeden kňaz mi povedal, že to malo byť asi to, čo potrebovala ešte dotiahnuť na svojej ceste do neba. Ďakujem Bohu za čas prežitý s ňou. Odišla na moje narodeniny - na Silvestra. O mesiac by bola mala 87 rokov.“
- **Ivetka (60 rokov):** „Poznám jednu statočnú ženu. Je ňou osemdesiatročná babka, o ktorú sa starám ako opatrovateľka. Prekonala veľa operácií, ale jej duch je odhodlaný kráčať ďalej. Je stále radostná - aj napriek utrpeniu. Pre mňa je živým svedectvom viery a skutočného ľudského hrdinstva.“
- **Zdenka (62 rokov):** „Statočná je moja nevesta Jarka. Je matkou 6 detí a ja s úžasom sledujem, ako je požehnaná ona a jej rodina, ako zvláda všetky situácie, náročné aj krásne. Požehnaný je môj syn - manžel Jarky, ktorý je šťastný a vďačný za svoju ženu a celú rodinu. Nech sú stále pod ochranou Svätej rodiny.“
- **Danka (57 rokov):** „Statočnú ženu a požehnaného muža vnímam našich priateľov Silvinku a Jožka. Ako rodičia vychovali vo viere sedem detí, všetky sú vzdelané, rozvíjali ich talenty a piati z nich už majú svoje rodiny. Popri tom ustavične rozvíjajú svoj vzťah s Bohom a pracujú na svojom manželskom vzťahu. Svoje skúsenosti rozdávajú ďalej v príprave novomanželov.“

Pripravila: Anna Gálová ml.

Vzťah, ktorý je zdrojom požehnania

V dnešnej dobe badáme, ako sa oslabujú rodinné putá, ktoré majú spájať členov rodiny. Tým sa zároveň narúša sociálna štruktúra spoločnosti – veď rodina je jej základom. Čo máme robiť, aby sa rodinné putá neoslabovali, ale stáli na pevnom základe a boli naplnené požehnaním? A ako dnes vyzerá statočná žena a požehnaný muž?

Prvotný Boží zámer vzťahu medzi mužom a ženou mal zostať dokonale rovnoprávny, ale hriech ho pokazil, keď podrobil ženu mužovi, hoci Boh sa rozhodol dať Adamovi *„pomoc jemu rovnú“* (Gn 2,18).

Šľachetná Abigail

V biblickom chápaní sa statočnosť vníma ako vnútorná pevnosť a nie dokonalosť. Preto keď si chceme priblížiť statočnú ženu, je dobré si uvedomiť, že takáto žena prebúdza statočnosť a zušľachťuje svoje okolie. Môže nám to ozrejmiť príbeh Abigail (1 Sam 25, 2 – 44), ktorý potvrdzuje, že záleží aj na prostredí, v ktorom človek žije.

Biblický autor nám predstavuje Dávida ako ušľachtilého a spravodlivého, kým Nábala ako lakomého, zlého, tvrdého srdca a navyše opilca. Keď sa Nábal nespravodlivo a urážlivo zachoval voči Dávidovi a jeho družine, Dávid sa rozhodol pomstiť túto neprávosť a celú jeho rodinu zahubiť.

Vtedy sa Abigail rozhodla zachrániť celú rodinu a vzala dary, aby sa ospravedlnila a odprosila Dávida. Týmto počínaním dokázala zastaviť Dávida na hriešnej ceste pomsty a hnevu a v jeho duši znovu rozžala Božie svetlo múdrosti a pravdy.

Múdrosť od Boha

Odkiaľ Abigail čerpala svoju statočnosť a múdrosť? Nie od svojho manžela, ale od Boha. Ťažký život a utrpenie ju zrejme privádzali bližšie k nemu, kde nachádzala útechu, pravdu i silu. Jej slová *„Na mne, môj pane, nech leží tá neprávosť.“* a *„Odpusť, prosím, previnenie svojej dievky.“* odhaľujú hlbokú múdrosť a ducha pokánia. Dokázala prevziať zodpovednosť aj za zlyhanie svojho domu.

Abigail pochopila, že nestačí zveľaďovať majetok; treba sa učiť aj štedrosti a ochote deliť sa. Azda si vyčítala, že svojho muža neviedla k tomu, aby sa o svoje bohatstvo delil s druhými. Jej príklad nás vedie k otázke: Kedy sa aj my naučíme takto uvažovať a preberať zodpovednosť za svoje konanie?

Pred Dávidom nebojovala krásou ani pôvabom, ale pravdou, múdrosťou a odvahou. Zastavila ho na ceste pomsty a pomohla mu znovu rozpoznať Božiu vôľu. Dávid ocenil jej múdrosť a v jej konaní rozpoznal Božie pôsobenie.

Veľkosť statočnej ženy

Je veľkým darom, keď nám Boh pošle do cesty človeka, ktorý nás uchráni pred hriechom. Ešte väčším darom je, keď nám dá svetlo, aby sme v tomto človeku rozpoznali jeho pomoc. Abigail bola takýmto darom pre Nábala, no on ho nespoznal.

Na základe tohto rozprávania v prepojení s Knihou prísloví môžeme zdôrazniť nasledovné podstatné vlastnosti, ktoré charakterizujú veľkosť takejto ženy:

- prácu ako zdroj blahobytu;
- múdre vedenie domácností;
- milosrdnú lásku k núdznym a chudobným;
- múdre a láskavé slovo pre všetkých;
- úplné venovanie sa manželovi a deťom, ktorí ju môžu iba chváliť;
- a bázeň Božia.

Táto charakteristika statočnej ženy potom šíri od svojho domáceho krbu na všetky strany šťastie. A tak aj jej manžel nachádza v jej prítomnosti radosť, istotu, odpočinok a dobrorečí jej za rady a povzbudenia. Synovia tiež môžu chváliť

a dosvedčovať jej múdrosť a usilovnosť. Táto nevesta či dobrá matka je pre muža obohatením, rozvíja jeho osobnosť a pomáha mu dospieť k zrelosti.

Byť si oporou

Muž nepotrebuje ženu, ktorá ho obdivuje bez kritiky, ale ženu, pri ktorej môže dozrievať. Nábal je pre mužov výstrahou, že ak muž nevie prijať lásku, radu aj pravdu, Božie požehnanie sa od neho vzďaľuje.

A tak môžeme konštatovať, že prepojenie ženy a muža si vyžaduje vzájomnosť - byť si navzájom darom. Keď si muž a žena dokážu uvedomiť, že ich vzťah nemá byť o tom, kto koho ovláda, ale o vzájomnej podpore, kde hrá prím vzájomná úcta, dôvera, odpustenie a vzájomná služba, stáva sa ich vzťah zdrojom Božieho požehnania.

Skutočná statočnosť sa ukazuje najmä v skúškach – choroba, finančné problémy, konflikty, únava, výchova detí či kríza vo vzťahu. Práve za takýchto okolností je dôležité zostať verným, aj keď emócie a okolnosti nie sú priaznivé. Tu je potrebné vyvarovať sa nesprávneho postoja, keď sa statočnosť zamieňa s mlčaním o nespravodlivosti, ktoré sa nachádza v rodine, alebo trpným znášaním násilia.

Dôverovať

Aby bol vzťah vzájomný, nutne si vyžaduje, aby sa muž a žena učili dôverovať Bohu a hľadať u neho silu, pokoj a múdrosť. Spoločná modlitba sa stáva miestom, kde môžu odovzdať svoje radosti aj starosti do Božích rúk a nanovo objavovať, že na svojej ceste nie sú sami.

Rodina je zároveň miestom, kde sa viera odovzdáva ďalej – nielen slovami, ale predovšetkým každodenným životom, vzájomnou láskou, odpustením a ochotou pomáhať si. Muž aj žena môžu byť jeden pre druhého svedkami Božej vernosti a pripomínať si, že Božia láska ich sprevádza aj vtedy, keď je cesta náročná.

Skutočné požehnanie nespočíva v živote bez krížov, ale v istote, že ich nemusíme niesť sami. Tam, kde je viera, modlitba a dôvera v Boha, môže aj skúška posilniť vzájomnú lásku a prehĺbiť vzťah. Lebo Boh nie je prítomný iba v krásnych chvíľach, ale aj v tichu, neistote a zápasoch, v ktorých sa učíme milovať vernejšie a vytrvalejšie.

Modlím sa za to, aby v našich prievidzských rodinách bolo čím viac statočných žien a požehnaných mužov. Aby ženy boli statočné nie v tom, že všetko zvládnu samy, ale v tom, že vedia, komu majú dôverovať. A aby boli muži požehnaní nie v tom, že chcú mať všetko pod kontrolou, ale v tom, že sa naučia niesť zodpovednosť, milovať a slúžiť. Lebo keď žena a muž rastú v Bohu, ich vzťah sa môže stať požehnaním aj pre iných.

Text: Jozef Repko, farár
Foto: Mária Melicherčíková

Požehnanie a poslanie do každodenného života

Keď sa blíži koniec svätej omše, možno už niektorí z nás myslia na to, čo ich čaká doma, v práci alebo počas zvyšku dňa. Kňaz však ešte vysloví záverečné požehnanie a diakon alebo kňaz nás prepustí slovami: „Ide v mene Božom."

Nie je to iba záver bohoslužby. Tieto slová nám pripomínajú, že stretnutie s Kristom v Eucharistii má pokračovať aj po odchode z kostola.

Požehnanie
Záverečné obrady sa začínajú pozdravom a prípadnými oznamami. Nasleduje požehnanie, ktorým kňaz prosí Boha o jeho priazeň a ochranu pre zhromaždených veriacich. Požehnanie nie je iba pekným želaním, aby sa nám darilo. Je prosbou, aby nás Boh sprevádzal, posilňoval v dobrom a pomáhal nám žiť podľa evanjelia.
V Starom zákone čítame: *„Nech ťa Pán žehná a nech ťa chráni!"* (Nm 6, 24) Aj my túžime po Božej blízkosti, ochrane a milosti. Keď prijímame záverečné požehnanie, otvorme mu svoje srdce a prosme, aby nás Boh sprevádzal aj v každodenných situáciách.

Prepustenie veriacich
Po požehnaní nasleduje prepustenie veriacich. Odpovedáme: „Bohu vďaka." Tieto slová vyjadrujú našu vďačnosť za dar Eucharistie, ale zároveň nám pripomínajú, že sme poslaní žiť to, čo sme slávili.
Počas svätej omše počúvame Božie slovo, prinášame Bohu svoje prosby a obety a prijímame Krista v Eucharistii. To všetko nás má premieňať. Ak sme sa stretli s Kristom, malo by to byť viditeľné aj na našich vzťahoch, slovách a skutkoch. Odpustenie, trpezlivosť v rodine, pomoc osamelému susedovi či poctivosť v práci – aj takto môže pokračovať naša účasť na svätej omši.
Ježiš pred svojím nanebovstúpením povedal učeníkom: *„Choďte teda a robte mi učeníkmi všetky národy."* (porov. Mt 28, 19) Toto poslanie sa týka aj nás. Nemusíme odísť do ďalekých krajín, aby sme hlásali evanjelium. Často stačí, ak svojou vierou, láskavosťou a ochotou slúžiť druhým prinesieme Krista tam, kde práve sme.

Keď po svätej omši prekročíme prah kostola, nezabúdajme, že Boh nás posilnil, aby sme prinášali jeho lásku do sveta. Kostol nie je miestom, kam prichádzame, aby sme sa vzdialili od každodenného života. Prichádzame sem, aby sme sa stretli s Bohom a nechali sa ním posilniť pre službu druhým. Záverečné slová omše preto nie sú bodkou za našou vierou, ale vstupom do života žitého s Kristom.

Text: Oto Dokoupil, kaplán
Foto: Mária Melicherčíková

Tip pána kaplána:

Po nedeľnej svätej omši si vyberte jeden konkrétny skutok lásky, ktorý chcete v ten deň urobiť. Nech je to vaše malé pokračovanie svätej omše v každodennom živote.

...tri otázky pre Pavla Muchu, otca početnej rodiny

Pavel Mucha z Handlovej je otcom 8 detí. Požehnaný je však nielen svojimi deťmi a milujúcou manželkou, ale aj pevnou vierou v Boha. Čo znamená „byť požehnaným“ pre neho samého?

1 **„Veru, tak bude požehnaný muž, ktorý sa bojí Pána,“ to sa píše v Žalme 128. Čo pre vás osobne znamená byť požehnaným mužom?**
Byť požehnaným mužom pre mňa znamená žiť s rešpektom voči Bohu, milovať svoju rodinu skutkami, byť verný v každodenných veciach a pestovať vďačnosť. Snažiť sa ďalej robiť dobro, počúvať a slúžiť a takto byť požehnaním pre svoje deti a manželku.

2 **Ste otcom početnej rodiny. Čo vás otcovstvo naučilo o dôvere v Boha a o tom, že život je darom, nie samozrejmosťou?**
Byť otcom ma naučilo, že deti nie sú samozrejmosť, ale dar. Každý deň je príležitosťou dôverovať Bohu, prosiť ho o múdrosť a trpezlivosť a vážiť si všetko. Učím sa byť vďačný a cením si spoločné chvíle so svojou rodinkou.

3 **Národný pochod za život hovorí o hodnote a ochrane každého ľudského života. Prečo je podľa vás dôležité, aby sa do tejto témy zapájali aj muži a otcovia?**
Podľa mňa je dôležité, aby muži a otcovia chránili ľudský život, pretože každý ľudský život má veľkú hodnotu a je Božím darom. Ako otcovia máme úlohu chrániť svoje deti, podporovať rodiny a byť príkladom lásky, úcty a pomoci druhým.

Pripravila: Petra Humajová, foto: archív rodiny Muchovej

Torta pre prezidenta

(Irak, 2025)

Irak, rok 1990. Krajina sa pod vplyvom amerických sankcií a vlády diktátora Saddáma Husajna nachádza v ťažkej ekonomickej situácii. Vodca však bude oslavovať päťdesiate narodeniny a ľud, ktorý ho vynútene miluje, nemôže zostať bez aktívnej účasti na tejto veľkej udalosti.

Týka sa to aj Lamie, dievčatka, ktoré žije len s babkou na vidieku pri rieke. Zabezpečenie jedla je pre ne každodennou výzvou. Keď je Lamia v škole vylosovaná ako tá, ktorá má mať veľkú česť upiecť koláč pre prezidenta (malého Saddáma v osobe triedneho učiteľa), boj o život sa stáva ešte omnoho intenzívnejším. Ak by totiž neuspela, mohla by spolu so starou mamou zmiznúť, ako sa to stalo iným rodinám.

Film je režisérskou premiérou Hasana Hadiho. Vyniesol mu prestížne ocenenie na minuloročnom festivale v Cannes. Čerpať mohol z vlastných spomienok, keďže sám prežil detstvo počas obdobia sankcií.

Režisér sa rozhodol zamerať na mikrokozmos dieťaťa. Lamia sa vydáva na púť do neznámeho prostredia mesta. Jej úlohou je zohnať ingrediencie na koláč. Je to misia smiešna, malá, z hľadiska dejín celkom bezvýznamná, a predsa o nič menej epická ako dobrodružstvá Gilgameša, o ktorom jej počas súmraku na rieke rozpráva babka. V ich malej odysei vidíme dôsledky nespravodlivosti a egoizmu, ale aj krásu humoru a láskavosti vo svete po páde.

„Je to krásny smutný film," napadlo mi po jeho zhliadnutí. Paradox. Nekončí sa happyendom, no je plný nádeje pre toho, kto verí a vidí múdrosť maličkých. Kristus môže mať tvár moslimského dievčatka alebo poštára. Môže byť opätovne zadupaný mocnými, po nekonečný raz prehrať – kráse lásky sa však ani vlas neskriví. Zvláštne, tajomné, jednoduché.

Text: Peter Pikulík, OFMConv
Foto: www.cinemaescapist.com

9

Muž snov

Žiť ako svätý Jozef

Svätý Jozef je tak výraznou postavou kresťanstva, že aj v živote a pontifikáte pápeža Františka mal veľmi dôležité miesto. Venoval sa mu v nespočetných homíliách, ale zaslúžil sa najmä o doplnenie zmienky o svätom Jozefovi, ženíchovi Panny Márie, do II., III. a IV. Eucharistickej modlitby.

Pápež František vyhlásil aj *Rok svätého Jozefa* a pri tejto príležitosti vydal apoštolský list o svätom Jozefovi *Patris corde*, v ktorom spomína, že už viac ako 40 rokov sa každé ráno modlí k svätému Jozefovi. Niekoľko myšlienok z jeho homílií vám teraz ponúkam v nasledujúcich riadkoch.

Ani jedno slovo

Svätý Jozef patrí medzi najvýznamnejšie postavy kresťanstva, hoci v evanjeliách nepočujeme ani jedno jeho slovo. Jeho život však hovorí jasnou rečou vernosti, odvahy a lásky.

Ako ženích Panny Márie a pestún Ježiša prijal náročné poslanie s pokorou a dôverou v Boha. Keď zistil, že Mária čaká dieťa, nehľadal vlastný prospech ani pomstu, ale spôsob, ako ju ochrániť. Po Božom vnuknutí vzal na seba zodpovednosť za Svätú rodinu a sprevádzal ju v radostiach i skúškach. Jozef nás učí, že skutočná veľkosť nespočíva v moci či slovách, ale v tichej službe, obetavosti a ochote chrániť druhých. Preto zostáva vzorom otcov, manželov i všetkých veriacich.

Božie usmernenie

Evanjeliá nám o svätom Jozefovi prezrádzajú len málo, no osobitné miesto v jeho živote zaujímajú sny. Práve v nich prijíma Božie usmernenie a s dôverou koná. Jozef nie je rojko odtrhnutý od reality. Naopak, stojí pevne na zemi, pracuje a nesie zodpovednosť za svoju rodinu. Jeho sny sú otvorenosťou pre Boží hlas.

Aj dnešný človek potrebuje schopnosť snívať. Bez vízie a nádeje sa ľahko stratíme v každodenných starostiach. Svätý Jozef nás učí hľadieť do budúcnosti s dôverou, objavovať Božiu vôľu a kráčať za ňou.

Kto sa učí snívať s Bohom, dokáže premieňať sny na konkrétne skutky lásky, služby a vernosti. Jozef tak zostáva vzorom tichého, múdreho a odvážneho kresťana aj pre dnešnú dobu.

Z knihy *Žiť ako svätý Jozef, Juraj Pigula, OSA; Muž snov*

Spracoval: Miroslav Turanský

Teodor Mózer (Theodor Moser/Tivadar Moser)

V historickom okienku pokračujeme v spomínaní na osobnosti, ktoré zanechali v našej farnosti niečo, čo pretrváva do dnešných dní. Osobnosť opisovaná v nasledujúcich riadkoch podnietila príchod sestričiek – mariánok – do nášho mesta.

Teodor Mózer sa narodil 8. septembra 1841 v Spišskom Podhradí. Za kňaza bol vysvätený v roku 1868. Na začiatku svojej duchovnej služby zbieral skúsenosti na viacerých miestach. Pôsobil vo Veľkom Poli, Oslanoch, Kláštore pod Znievom a v Slovenskom Pravne, kde sa stal v roku 1872 farárom. Neskôr, v roku 1879, prešiel do farnosti Jalná, od roku 1880 pôsobil v Mošovciach. Počas pôsobenia v Mošovciach bol menovaný za dekana a v roku 1899 sa stal dištriktuálnym dekanom.

Obdobie zmien

Od roku 1901 bol Teodor Mózer ustanovený za farára v Prievidzi. Súčasne s týmto úradom získal prestížny titul honorárneho kanonika Banskobystrickej diecézy.

Pôsobenie Teodora Mózera v pozícii prievidzského farára (1901 – 1920) sa prelínalo s obdobím zlomu storočí a hlbokej transformácie mesta. Začiatok 20. storočia zmenil Prievidzu z tichého remeselníckeho poľnohospodárskeho mestečka na dôležitý dopravný a priemyselný uzol, čo prinieslo aj spoločenské zmeny, s ktorými sa ako duchovný pastier musel vyrovnávať.

Keď v roku 1901 do Prievidze nastúpil, mesto malo za sebou čerstvé prepojenie na železnicu (trať do Veľkých Bielic z roku 1896). V roku 1909 sa dostavala odbočka do Nitrianskeho Pravna a v roku 1913 do Handlovej. To do farnosti prinieslo masívny pohyb ľudí, robotníkov a nových obyvateľov.

V roku 1902 mesto uzavrelo dohodu so Salgótarjánskou uhoľnou spoločnosťou, čím sa vytvorilo okolo 500 lokálnych pracovných miest a začal sa rozvíjať banícky charakter regiónu. Vznik robotníckej triedy však priniesol aj nepokoje. 5. novembra 1907 zažil Teodor Mózer vo svojej farnosti robotnícky štrajk. Ako farár musel reagovať na narastajúce sociálne otázky a chudobu v regióne.

Začiatok 20. storočia bol v Uhorsku tiež obdobím silného štátneho tlaku na pomaďarčovanie. Katolícka cirkev a fary boli v tom čase pod prísnym dohľadom štátu. Mózer musel obratne manévrovať medzi štátnymi úradmi a lokálnym, prevažne slovenským obyvateľstvom farnosti.

Kresťanská výchova

Veľkou túžbou Mózera a jeho predchodcu Michala Juriša bolo zabezpečiť dobrú kresťanskú výchovu miestnych dievčat. Podarilo sa to práve Mózerovi. Na zaistenie tohto cieľa predložil spolu s krajinským poslancom Kolomanom Breštenským žiadosť. Župný výbor v Nitre sa prievidzskou žiadosťou zaoberal na stretnutí v roku 1908. Na ňom sa definitívne rozhodlo a prievidzský dekan Teodor Mózer so zástupcom magistrátu mesta Kolomanom Breštenským podpísali zmluvu s generálnou predstavenou sr. M. Ignáciou Eggerovou. Na základe tejto zmluvy mali do Prievidze prísť sestry mariánky, tu si vybudovať kláštor a prevziať vedenie rímskokatolíckej dievčenskej školy a materskej školy, tzv. úvody.

Slávnosť otvorenia Kláštora Nepoškvrneného Srdca Panny Márie sa uskutočnila 8. septembra 1908. Dcéry Božskej Lásky už 10. septembra 1908 prevzali výchovu a vyučovanie prievidzských dievčat. Kaplnku v kláštore 5. februára 1909 vysvätil Teodor Mózer, ktorý bol zároveň spovedníkom sestier.

Charakteristická štedrosť

Mózer bol tiež spoluzakladateľom významnej finančnej inštitúcie, Prievidzskej hospodárskej účastinárskej banky (Prievidzská hospodárska ľudová banka). Spomenieme aspoň dva prípady, keď poskytol svoje financie na pomoc druhým. Pre novú kaplnku v dome Dcér Božskej lásky zakúpil 1 biely ornát, 1 čierny ornát, 1 bielu štólu, 1 fialovú štólu, 1 albu, 1 rochetu, 2 humerále a 1 cingulum. Prispel tiež na obnovu kostola v Kysuckom Novom Meste, ktorý bol poškodený veľkým požiarom.

Záver Mózerovho života bol poznačený hrôzami prvej svetovej vojny. Z Prievidze odchádzali muži na front, mesto trpelo nedostatkom potravín a neskôr epidémiou španielskej chrípky. Zažil tu aj historický rozpad Rakúsko-Uhorska a vznik prvej Československej republiky v roku 1918.

Zomrel 4. decembra 1920 vo veku 79 rokov v Prievidzi, kde strávil záverečných takmer 20 rokov svojho života a kňazskej služby.

Miesto jeho posledného odpočinku sa nachádza na cintoríne v Prievidzi, pri múre neďaleko vchodu do Mariánskeho kostola. Pri návšteve cintorína si spomeňme v modlitbe aj naňho – na „otca našich rehoľných sestier“ v Prievidzi.

Pavol Schmidt

Zdroje:
KLIŽAN, Erik. 2008. Konať dobro, rozdávať radosť. Kongregácia Dcér Božskej Lásky na Slovensku, Trnava, s. 4, 20-21.
MIŠÍK, Mikuláš. 1970. Prievidza. Stredoslovenské vydavateľstvo. s. 356.
www.knihydominikani.sk
www.omestach.sk; www.prievidza.sk; www.epa.oszk.hu

Pohľad na Masarykovo námestie v Prievidzi v roku 1928. Druhý dom zľava je Kláštor Nepoškvrneného Srdca Panny Márie.
Zdroj: Kongregácia Dcér Božskej Lásky v Trnave.

Hrob Teodora Mózera na prievidzskom cintoríne (foto: Pavol Schmidt)

St Davids

26.

V nasledujúcich dvoch dieloch rubriky „Z cestovného zápisníka“ vás zavediem na miesta pre nás málo známe, do krajiny pasienkov a morských útesov, daždivého počasia, kde 30 °C je extrém.

Možno vám ako prvé napadlo Írsko a sv. Patrik, o ňom som však už písal. Budeme však blízko priestorovo i časovo. Len na druhom brehu Írskeho mora, kde sa pri najzápadnejšom výbežku Walesu nachádza najmenšie mesto Spojeného kráľovstva, St Davids. Meno dostalo, samozrejme, podľa svätého Dávida. Kto to však bol? A aký význam malo a má toto malé sídlo, keď o prinavrátenie titulu mesto sa pričinila aj samotná kráľovná Alžbeta II. v roku 1994?

Život sv. Dávida

Sv. Dávid sa tu narodil a žil v 6. storočí. Predpokladá sa, že za jeho života sa v miestach dnešného opátstva usadila komunita rehoľníkov. V oblasti pôsobili mnísi už od čias sv. Patrika. Sv. Dávid získal veľké uznanie, keď sa postavil pelagiánskym heretikom, stal sa biskupom a neskôr do St Davids bolo prenesené metropolitné arcibiskupstvo a zrejme aj kráľovský dvor. Dávid a mnísi z jeho komunity však žili jednoduchý, skoro až asketický život. Jedli chlieb so soľou a bylinami, vyhýbali sa mäsu a pivu a pili vodu. (Jedným zo symbolov sv. Dávida okrem holubice sediacej na pleci je pór - tiež symbol Walesu.) Orali sami, večer sa modlili, čítali a písali.

Sv. Dávid bol známy aj ako učiteľ a kazateľ. Nehľadal však moc alebo veľké gestá. Namiesto toho zdôrazňoval službu Bohu v každodenných rozhovoroch a činnostiach - v malých skutkoch lásky. Zomrel v povesti svätosti, Vraví sa, že počas toho, ako Ježiš prijímal jeho dušu, kláštor naplnili anjeli.

História pútnického miesta

V ranom stredoveku sa zo St Davids stalo významné pútnické miesto. (Pápež Calixtus II. dokonca vyhlásil, že dve púte do St Davids sa rovnajú jednej púti do Ríma.) Stalo sa terčom nájazdov Vikingov, počas ktorých bola zničená svätyňa i kosti svätca; zachovali sa len niektoré relikvie.

Za normanskej éry v 12. storočí bola postavená katedrála, ale stavebný rozvoj vďaka príjmom od prichádzajúcich pútnikov pokračoval až do 16. storočia. Po reformácii nastal úpadok a zanedbávanie tohto miesta. Zrušením titulu kostola ako katedrálneho kostola zaniklo aj zaradenie St Davids medzi mestá.

Opätovný záujem o toto miesto prišlo až s rozvojom dopravy a novodobého cestovného ruchu. Keď som ranným autobusom T11 prišiel na námestíčko s krížom, bolo tiché a len s jednou otvorenou kaviarňou. Ale popoludní, keď som sa po túre pozdĺž pobrežia vrátil, bolo to rušné miesto. Autá i výletný autobus priviezli turistov či pútnikov.

Čo tu možno vidieť?

Z námestia stačí zísť pár sto metrov dolu k bráne a naskytne sa nám malebný pohľad na katedrálu v údolí uprostred starých stromov. Na druhom brehu riečky Alun uvidíme ruiny biskupského paláca. V samotnej katedrále je hlavným cieľom po ľavej strane od hlavného oltára svätyňa sv. Dávida, kde je vyobrazený na napodobeninách stratených ikon so sv. Patrikom a sv. Andrewom.

Milovníkov histórie môže zaujať aj hrobka Edmunda Tudora, otca Henricha VII., prvého z dynastie Tudorovcov. Keď sa lepšie porozhliadame, uvidíme aj vyrezávaný drevený strop, rozetové okno, kaplnky v rôznych stavebných štýloch a hrobky

ďalších významných osôb - všetko skvele popísané po anglicky aj welšsky. Vstupné je dobrovoľné, platí sa len za návštevu ruiny biskupského paláca.

Sv. Dávid sa stal patrónom Walesu a v katedrále i v materiáloch pre návštevníkov sa zdôrazňuje veta, ktorú často používal pri vyučovaní a tiež ju vraj povedal pred smrťou: *„Buďte radostní, držte sa viery a robte tie malé veci.“* Keď tak spätne nad tým uvažujem, tento odkaz je aktuálny v každej dobe.

Marek Šimurka

Zdroje:
https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=St_Davids&oldid=1373061789, https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Saint_David&oldid=1370244520, informačné tabule a materiály Katedrály Sv. Dávida

Katedrála sv. Dávida v St Davids, Pembrokeshire, Wales, 15. 8. 2026

Svätyňa sv. Dávida, 15. 8. 2026

Spolu v dobrom aj zlom

(Svätí Zélie a Louis Martinovci)

K svätosti sa dá kráčať aj spoločne. Dôkazom toho sú manželia Zélie a Louis Martinovci. Hoci si svoj život pôvodne predstavovali inak, napokon sa na cestu, ktorú si pre seba pôvodne predstavovali oni, vydalo päť ich dcér.

Zélie Guérinová
Zélie Marie Guérinová sa narodila 23. decembra 1831 vo francúzskej dedinke Gandelain v rodine vojenského dôstojníka. Rodičia jej preukazovali len málo lásky, uprednostňovali skôr jej mladšieho brata Izidora. Zélie mala veľkú osobnú vieru. Chcela vstúpiť do rehole vincentiek, predstavená kláštora však usúdila, že Zélie nemá rehoľné povolanie. Rozhodla sa teda stať čipkárkou a vo svojom remesle dosahovala veľké úspechy. Už ako 22-ročná začala spolu so svojou sestrou podnikať.

Louis Martin
Louis Martin sa narodil 22. augusta 1823 v Bordeaux vo Francúzsku v rodine vojaka. Mal sklon k meditácii a precíznej jemnej práci, preto sa vyučil za hodinára a zlatníka. Priťahoval ho rehoľný život, no nedokázal sa naučiť po latinsky tak, aby splnil podmienky prijatia. Louis začal podobne ako Zélie podnikať. Mal výtvarný talent, miloval prírodu a rád chytal ryby. Aj napriek tomu, že do kláštora vstúpiť nemohol, rozhodol sa celý svoj život zasvätiť Bohu a životnú partnerku si nehľadal.

Život po svadbe
Louis mal už 35 rokov, keď jeho mama spoznala na čipkárskom kurze Zélie. Veľmi si ju obľúbila a sprostredkovala stretnutie svojho syna s ňou. Zélie pri Louisovi hneď vnímala vnútorný hlas, ktorý jej hovoril: „Tento muž je pripravený pre teba.“ Zobrali sa 12. júla 1858.
Louis aj po svadbe trval na tom, že bude so svojou ženou žiť ako brat so sestrou, lebo to tak podľa neho bolo lepšie pre Božie kráľovstvo. Jeho spovedník ho však z tohto omylu vyviedol, A tak sa predsa len splnila Zéliina túžba po veľkej rodine. Od roku 1860 do roku 1873 sa jej a Louisovi narodilo 9 detí. Dospelosti sa však dožilo len 5 dcér. Zélie veľmi ťažko znášala najmä smrť päťročnej Helenky. No i tak sa snažila prijať Božiu vôľu vo všetkom.

Osud vdovca
Štyri roky po narodení najmladšej dcéry, budúcej sv. Terézie z Lisieux, zistili Zélie rakovinu. Kým sa dalo, pokračovala v práci a neprestávala rozdávať radosť. Vybrala sa tiež na púť do Lúrd, ktorá jej ale nepriniesla uzdravenie. Zomrela 26. augusta 1877 ako 45-ročná.
Po smrti manželky sa Louis s dcérami presťahoval do Lisieux. Postupne začali vstupovať do kláštora. Túžila po tom i najmladšia Terezka. Na rehoľný život však bola ešte veľmi mladá. Louis sa s ňou vybral na púť do Ríma, kde Terezka poprosila pápeža Leva XIII. o výnimku. A tak mohla začať s noviciátom už 15-ročná.
Medzitým sa Louisov zdravotný stav zhoršoval. Začala sa uňho prejavovať demencia, poruchy pamäti, apatia, náladovosť, ale aj strata koordinácie. Musel byť hospitalizovaný a napokon 29. júla 1894 zomrel.
Manželia Martinovci boli blahorečení v roku 2008 a svätorečení v roku 2015. Sú vzývaní ako patróni manželských párov, ale tiež súkromných podnikateľov. Sviatok tejto statočnej ženy a požehnaného muža si v cirkevnom kalendári pripomíname 12. júla, čiže na výročie ich svadby.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Michal Remery: Online so svätými; www.catholica.cz
Foto: www.therese-de-lisieux.catholique.fr

Kráľovský erb vo farskom kostole

Z obrysu dejín farského Kostola sv. Bartolomeja sporadicky vystupujú dávne udalosti a historické postavy. Neraz prekvapia svojou exkluzivitou, ale aj tým, že po celé stáročia prežívali v zabudnutí. Takým je aj príbeh erbu kráľovnej Barbory Celjskej vo svätyni kostola.

Pri spracúvaní pamiatok kostola pre monografiu Prievidze som sa pozastavila nad kamennými svorníkmi sieťovej klenby svätyne. Na jednom z nich bol zreteľne čitateľný erb rodu Celjských, porovnateľný so zachovaným erbom v Trenčíne a v Kostole sv. Kríža v Devíne. Spojenie významného európskeho rodu Celjských s Prievidzou bolo pre mňa novinkou a až po hlbšom bádaní presnejšie kontúry nadobúdala osobnosť uhorskej, českej kráľovnej a rímskonemeckej cisárovnej Barbory Celjskej (1392 -1451).

Barbora sa stala manželkou Žigmunda Luxemburského (1368 -1437) po smrti jeho prvej manželky kráľovnej Márie z Anjou, ktorá v roku 1383 udelila Prievidzi výsady kráľovského mesta. V roku 1424 a v nasledujúcich rokoch Žigmund svoju manželku obdaroval mnohými majetkami pre prípad jej ovdovenia. Barbora sa stala najbohatšou kráľovnou s náležitou mocou a rešpektom. Majetky zodpovedne spravovala, chránila a zabezpečovala financovanie Žigmundových aktivít.

O kráľovskom páre bolo známe, že bol medzi nimi na dobu stredoveku nebývalý láskyplný vzťah, porozumenie a dôvera. Barbora sprevádzala kráľa na jeho diplomatických cestách, jej prítomnosť nebola výnimočná ani na bojiskách, vytvárala Žigmundovi zázemie a kráľ bol Barborin ochrancom. Podľa dobových záznamov bola kráľovná múdra a krásna, čím zaujala svojich priaznivcov i neprajníkov. Po Žigmundovej smrti sa ich nevraživosť voči kráľovnej vyostrila a boj o moc a majetky vyhnali Barboru z Uhorska. Dožila na hrade v českom Mělníku, kde v roku 1451 zomrela na mor.

A o čom svedčí kráľovský erb v prievidzskom kostole? V čase husitských plienení v 30. rokoch 15. storočia zabezpečovala kráľovná Barbora aj vojenskú obranu svojich hradov, obcí a miest, poškodeným mestám udeľovala daňové úľavy a dary. Dôležitým svedectvom je korešpondencia Barbory s banskými mestami. V liste z novembra 1432 písala Kremničanom, že „husiti ohrozujú Prievidzu a žiadala ich, aby prišli na pomoc...“(KOČÍ, M.: Vzťah uhorských kráľovien k svojim venným mestám v stredoslovenskej banskej oblasti. Forum historiae 2/2008, s. 2)

Doposiaľ nie je známa iná okolnosť, ktorá by spájala kráľovnú s Prievidzou. Nie je vylúčené, že podpora kráľovnej Barbory v čase jej bohatstva a silnej pozície súvisela práve s touto udalosťou. Umiestnenie erbu vo svätyni kostola nad hlavným oltárom svedčí o hlavnom donátorovi a tým mohla byť práve kráľovná Barbora Celjská.

Barbora Matáková

Erb Barbory Celjskej (Zdroj: Kolektív autorov: Prievidza - monografia mesta, 2013)

Milí kamaráti!

Dnes mám na vás jednu dôležitú otázku: Môžu byť aj princezné odvážne? V mnohých rozprávkach býva princezná vykreslená ako tá, ktorá čaká na svojho záchrancu, aby jej vybojoval šťastný koniec. Ale čo ak princezná nemusí čakať? Čo ak aj ona dokáže vziať osud do vlastných rúk, prekonať prekážky a stať sa hrdinkou svojho príbehu?
Milé dievčatá, nielen princezné z rozprávok môžu držať pero svojho osudu. Môžete ho držať aj vy! Každá z vás má svoje jedinečné dary, sny a schopnosti. Môžete byť múdre, odvážne, zvedavé a smelé. Môžete objavovať svet a meniť ho k lepšiemu. Pán Boh vám daroval talenty, ktoré si zaslúžia rásť a rozkvitať. A na to, aby ste zažiarili, nepotrebujete korunu ani princa na bielom koni.
Milí chlapci, aj vy môžete byť skutočnými princami. Nie preto, že máte meč alebo dokážete poraziť draka, ale preto, že viete byť láskaví, čestní a odvážni. Keď podporíte dievčatá v ich snoch a doprajete im priestor ukázať, čo v nich je, prejavíte tým veľkosť svojho srdca.
Veď Pán Boh stvoril každého z nás jedinečného. Nemusíme byť rovnakí, aby sme si boli rovní. Môžeme sa navzájom povzbudzovať, učiť sa jeden od druhého a spoločne robiť svet krajším.

A tak vám, milé princezné, prajem, aby ste sa nikdy nebáli vykročiť za svojimi snami. A vám, milí princovia, aby ste boli tými, ktorí im na tejto ceste budú držať palce.

Simonka

Milé deti!

Predstavujem vám princeznú, ktorá mala už ako jednoročná svojho snúbenca. Bol ním 8-ročný gróf Ľudovít IV. Ako 14-ročnú ju zosobášili a s manželom vychovala tri deti.

Princezná a zároveň svätica (jej meno nájdete v osemsmerovke) používala kniežací majetok, no nie pre seba, ale pre chudobných a chorých. Jej život bol inšpirovaný ideálmi jej súčasníka sv. Františka z Assisi.

Ako mladá sa stala vdovou. Príbuzní jej manžela odmietli uznať, že je dedičkou, a vyhnali ju z hradu len preto, že pomáhala chudobným. Pomohol jej jej posledný spovedník, kazateľ Konrád z Marburgu. Získal pre ňu časť dedičstva, no princezná sa ho vzdala v prospech nemocnice v Marburgu, kde až do svojej smrti v roku 1231 slúžila chorým.

OSEMSMEROVKA

M	I	L	O	S	Ť	S	P	O	V	E	D	N	Í	K
I	T	I	C	O	N	M	E	J	A	M	Ô	J	L	E
L	R	T	O	V	A	E	T	K	Ž	U	V	A	B	J
O	E	O	T	A	T	J	E	E	E	I	E	R	K	U
V	T	V	O	M	Á	K	R	T	I	R	R	K	O	R
A	Á	K	A	Á	N	O	R	A	R	Ó	A	A	R	A
Ť	P	A	T	R	Ó	N	K	A	B	T	U	Z	T	Č
Z	H	O	M	Y	L	K	O	B	O	A	N	A	O	Y
L	A	B	A	I	F	O	Ž	O	B	R	Á	K	O	V
O	A	A	V	O	U	A	A	R	R	O	R	Á	T	Y
M	B	B	Ý	K	M	S	L	Ý	A	V	O	N	R	K
E	O	K	O	Y	Á	I	O	V	Z	N	K	T	A	O
N	R	I	V	V	R	T	V	A	S	Ý	R	O	V	N
Ý	O	N	I	Á	K	K	A	M	Á	V	A	R	N	A
S	CH	O	P	N	Ý	O	Ť	T	J	A	S	N	Ý	Ť

Slová:
MILOSŤ, SPOVEDNÍK, PATRÓNKA, ŽOBRÁKOV, KOŽA, MUFLÓN, ŽOFIA, RÁM, TMAVÝ, OKNO, NÁROK, OBRAZ, VÝROBA, OMYL, RORÁTY, ORATÓRIUM, KÁNTOR, NÁKAZA, VRKOČ, VYČARUJE, VYKONAŤ, OTRAVNÝ, VARNA, JASNÝ, ROVNÝ, ŽALOVAŤ, TMAVÝ, MILOVAŤ, ZLOMENÝ, SCHOPNÝ, OTROK, CHOROBA, OBVIL, BABKIN, LABA, PÁTER, JEMNOCIT, SEKERA, MÔJ, JARKA, LITOVKA, BOBRIE, OCOT, VYMAŽ, PIVO, NÁVYK, SÁVIO, SITKO, NÁTAN, SMEJKO, KÁMO, SOVA, NORA, PETER, KRAS

Hádanka:

Nie je murár – muruje,
nie je maliar – maľuje,
nie je komár – predsa štípe,
pod nohami vŕzga, škrípe,
zaháňa z ulice decká,
naľaká ho iba piecka.

Pohni mozgom
– pre Božie deti do 100 rokov:

Ak je tá istá kniha na poličke štvrtou zľava a šiestou sprava, koľko kníh je na poličke?

	3		9		2		1	
4								3
		7	3		6	2		
3				2				8
8		2	1		7	9		6
1				9				5
		4	5		8	7		
7								1
	9		4		3		6	

SUDOKU

Doplň čísla tak, aby v každom stĺpci, každom riadku a každom štvorci bola číslica 1 až 9 vždy len raz.

(Riešenia nájdete na str. 34.)

Pripravila: Martina

Farská kronika
od 21. septembra do 25. októbra 2026

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:

Alžbeta Obžerová
Myles Tawhi Maaka
Leyla Kotlárová
Luna Gregor
Juraj Boronkay
Ján Vítek
Emma Beňová
Emília Fialová

Manželstvo uzavreli:

Július Palaj – Barbora Hypiusová
Georgi Birman – Simona Ivanecká
Erik Majgot – Katarína Lašáková

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Magdaléna Tóthová, 96 r.
Ernest Rybanský, 85 r.
Ľudmila Szarková, 99 r.
Irena Blašková, 80 r.
Mária Šarkőzyová, 74 r.
Marcel Vážan, 79 r.
Zuzana Valčuhová, 57 r.
Mária Palmeová, 81 r.
Alžbeta Matejová, 91 r.
Ján Hudec, 78 r.
Ervín Roth, 92 r.

Správne odpovede zo str. 32 a 33:

Osemsmerovka: *Alžbeta Uhorská*
Hádanka: *Mráz*
Pohni mozgom: *9*

Sudoku:

6	3	8	9	4	2	5	1	7
4	2	5	7	8	1	6	9	3
9	1	7	3	5	6	2	8	4
3	4	9	6	2	5	1	7	8
8	5	2	1	3	7	9	4	6
1	7	6	8	9	4	3	2	5
2	6	4	5	1	8	7	3	9
7	8	3	2	6	9	4	5	1
5	9	1	4	7	3	8	6	2

BARTOLOMEJ
ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače: EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4, 971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,70 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com
Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori:
Jozef Repko, Oto Dokoupil, Ján Mikuško, Jozef Durkot, Elena Cagáňová, Mária Fichnová, Anna Gálová ml., Anežka Kútiková, Jana Lajčáková, Mária Melicherčíková, Peter Pikulík, Mária Suríková

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1, 2, 3, 36 - Mária Melicherčíková
str. 35 - Alojz Vlčko

Tlač:
Alfa print, s.r.o., Martin
Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciame.

Duchovná obnova u piaristov, 2. až 3. októbra 2026

Milión detí sa modlí ruženec, 2. októbra 2026

